

Tesis doctorals

## Metodologia per fer caminades ecoturístiques a l'Isla de la Juventud (Cuba) com a recreació sostenible

*Methodology for Ecotourism Hiking on Juventud Island in Cuba as Sustainable Recreation*

Autor: **Douglas Crispin Castellanos**  
Facultat de Cultura Física  
Universitat Jesús Montané Oropesa (Isla de la Juventud, Cuba)

Direcció: **Dr. Vicente Berovides Álvarez**  
**Dr. Jorge Marín Clemente**  
Universitat de L'Havana (Cuba)

**Paraules clau:** recreació ecoturística, desenvolupament sostenible, medi ambient

**Keywords:** *ecotourism recreation, sustainable development, environment*

**Data de lectura:** 13 de gener de 2012

*douglascrispin@yahoo.es*  
*douglas@cuij.edu.cu*

### Resum

La finalitat d'aquesta tesi és la d'estudiar científicament les caminades ecoturístiques a l'Isla de la Juventud (Cuba), tot reflectint la seva repercussió en l'ésser humà des del punt de vista biològic, social i psicològic utilitzant mesuraments típics de la cultura física per contribuir a la conservació del medi ambient, desenvolupament sociocultural i recaptació de finances. Les zones escollides per a aquesta investigació corresponen a la porció sud de l'illa, específicament a Punta del Este, Laguna Alvaríño i Cocodrilo.

Per a l'estudi es van emprar els mètodes: analític-sintètic; lògic-abstracte; generalització; historiològic; modelació i comparació per a la consolidació teòrica dels conceptes generals, també es va valorar la capacitat de càrrega segons el mètode de M. Cifuentes de 1992, i millorat el 1999. La major aportació d'aquest treball serà la validació d'una metodologia per fer caminades ecoturístiques amb caràcter sostenible per

a l'ús del turisme nacional i internacional, i revertir la major part dels guanys financers en la conservació i manteniment dels ecosistemes per on es transiti aconseguint d'aquesta manera un veritable desenvolupament sostenible. L'ús racional i científic del nostre entorn permetrà les futures generacions poder admirar, contemplar, estudiar i conservar els recursos que la natura ha posat en les nostres mans, mantenint i creant la natura, la cultura i els valors socials.

## L'activitat física i l'esport als centres residencials d'acció educativa: el cas del Carrilet

*Physical Exercise and Sport in Educational Action Residential Centers: the case of "El Carrilet"*

Autora: **Miriam Segura Meix**  
Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia.  
Universitat Rovira i Virgili (Tarragona – Espanya)

Direcció: **Dra. Carmen Ponce Alifonso**  
Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia.  
Universitat Rovira i Virgili (Tarragona – Espanya)

**Paraules clau:** educació física, activitat física, esport, CRAE, entrenament, oci, temps lliure

**Keywords:** *physical education, physical exercise, sport, Educational Action Residential Centers, training, leisure, free time*

**Data de lectura:** 17 de maig de 2013

*miriam.segura@urv.cat*

### Resum

En aquesta investigació s'analitza la pràctica física i esportiva dels infants i adolescents que viuen en un CRAE. L'objectiu és donar a conèixer els beneficis que aquesta aporta, així com oferir al centre propostes d'intervenció per al seu increment i millora per tal que els individus assoleixin un aprenentatge competencial i transferible per a la vida. Aquest treball s'emmarca dins d'una recerca qualitativa descriptiva, és un estudi de cas d'un grup o institució social: el CRAE "El Carrilet" de Tortosa. En aquesta investigació s'utilitzen bàsicament dos instruments de recollida de dades: el qüestionari i l'entrevista (n'hi ha diferents models segons l'agent implicat: tutor/a del CRAE, infant o adolescent i monitor/a o entrenador/a).

Al llarg de la recerca s'obtenen evidències que demostren que la pràctica física ofereix una millora en la seva qualitat de vida, però, alhora, es detecten els punts més febles. També s'estableix correlació entre l'esport practicat i les millores físiques, de salut mental, de relacions socials, de control d'impulsos, etc.

Les conclusions d'aquesta tesi doctoral indiquen que l'educació física i l'esport no eduquen per si mateixos, però amb una metodologia i aplicació adequada són una potencial eina educativa.

El 65,2% dels infants i adolescents del CRAE en practiquen i el futbol es converteix en l'esport més sol·licitat (únic esport col·lectiu). Les altres opcions

són el rem, la natació, la gimnàstica rítmica, les arts marcial i la dansa. En general, els entrenadors/dores destaquen que els infants tenen pocs problemes de conducta, però presenten uns nivells baixos d'acceptació i autoestima personal, accepten poc el seu cos i confien mínimament en les seves possibilitats.

Finalment, i per tal que les millores que representa l'activitat física siguin significatives, es presenta la proposta "Movem el Carrilet. Juguem i xalem fent activitat física i esport", en la qual es plantegen els objectius, la metodologia i la temporització de les actuacions que s'haurien de realitzar des del CRAE per tal que la pràctica física tingui èxit.